

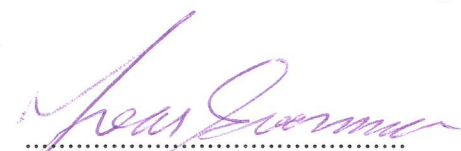
» Jesus kom till Nasaret, där han hade växt upp, och på sabbaten gick han till synagogan, som han brukade. Han reste sig för att läsa, och man gav honom profeten Jesajas bok. När han öppnade den fann han det ställe där det står skrivet: Herrens ande är över mig, ty han har smört mig till att frambära ett glädjebud till de fattiga. Han har sänt mig att förkunna befrielse för de fångna och syn för de blinda, att ge de förtryckta frihet och förkunna ett nådens år från Herren. »

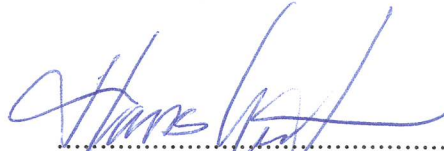
Lukas 4:16-19

Församlingsinstruktion

för

.....Norra Tjust Pastorat.....


.....
Kyrkofullmäktiges ordförande

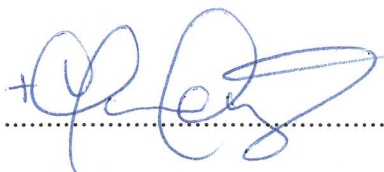

.....
Kyrkoherde

Domkapitlet i Linköping utfärdar denna församlingsinstruktion och fastställer att-satserna enligt domkapitlets beslut (*se bilaga*).

"Jag vill med er dela glädjen, stoltheten och nåden att få vara en del av en kyrka som är just nu, som planerar för framtiden och har en god tradition i ryggen, så att dess syfte uppnås; att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbredas och skapelsen återupprättas."

På domkapitlets vägnar

Datum för utfärdande


.....

2024-09-04
.....

Biskop Marika Markovits

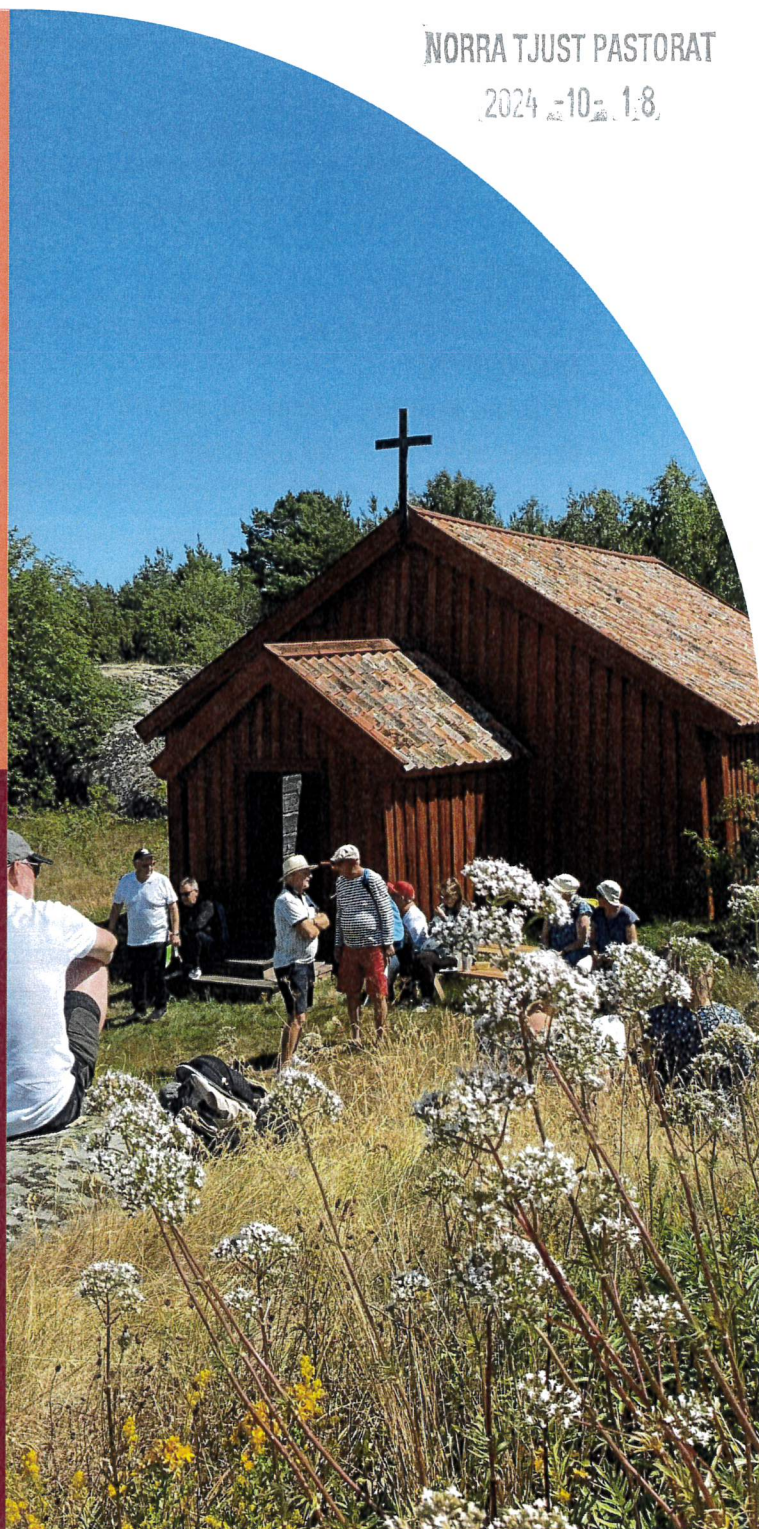


NORRA TJUST PASTORAT

2024 -10-18

Församlingsinstruktion

Norra Tjusts Pastorat



Svenska
kyrkan

Inledning

”Låt oss fortsätta på den väg som fört oss hit.” (Fil 3:16)

En god riktning för ett pastoralt arbete är ingenting som man kommer fram till genom organiserade möten och vid sammanträdesbord. Den växer fram i församlingarnas liv, i gudstjänster, undervisning, diakoni och mission. Den formas av tro och tvivel som man vågar visa, frågor man vågar ställa och svar man vågar ge. Riktningen uppfinner man inte, den visar sig. Man ser sig om och sätter ord på något som blivit uppenbart och självklart. Så gjorde vi när vi senast skrev en Församlingsinstruktion för Norra Tjust pastorat 2019, och att nu skriva en helt ny med nya fokusområden, mål och metoder kändes helt enkelt onödigt. Dels för att pandemiåren gjort det svårt att arbeta mot de uppsatta målen och andra metoder behövts under tiden. Dels för att riktningen ligger kvar, den tycks oss leda till något gott och någon radikalt ny har inte visat sig. Vad som behövdes var en försiktig uppdatering, en organisk växt på det som redan fanns. Skulle man närmare studera denna reviderade församlingsinstruktion skulle man dessutom kunna gräva fram lager av ännu tidigare församlingsinstruktioner, och sådant som går tillbaka längre i tiden än församlingsinstruktioner funnits som fenomen i Svenska Kyrkan. Så behöver det vara.

Revideringen har skett med våra åtta församlingsråd och den anställda personalen som referensgrupper.

1. Presentation av Norra Tjust Pastorat (NTP)

Svenska kyrkan Norra Tjust pastorat, Linköpings stift består av åtta församlingar: Dalhem, Gamleby, Lofta, Loftahammar, Odensvi, Ukna, Västra Ed och Överum.

Pastoratet bildades 2007 genom en sammanläggning av de tre pastoraten Gamleby, Överum och Västra Ed. I pastoratet bor det 7467 personer varav 4994 (c: a 67 procent) är medlemmar i Svenska kyrkan. Under sommaren, då turisterna strömmar in till vår vackra skärgård, mångdubblas antalet människor som vistas inom pastoratet.

NTP ligger i norra delen av Västerviks kommun. Naturen präglas både av skogsbygder, levande lantbruk i både små- och storskalighet och av den vackra skärgården i Norra Tjust. Det finns flera industrier och ett antal serviceföretag inom olika branscher, som behövs för att upprätthålla samhällsservice på landsbygden. Det finns dessutom ett stort antal föreningar inom NTP.

Församlingarna i NTP är små landsortsförsamlingar. Det gör att NTP brottas med de problem som alla glesbygdspastorat och församlingar gör. NTP avfolkas och genomsnittsåldern på befolkningen blir allt högre. Dessutom minskar födelseantalet i pastoratet.

Många människor har levt här i årtionden och är stolta över och värnar om sin hembygd. För många människor symboliserar kyrkan stabilitet och tradition.

Svenska kyrkan i Norra Tjust pastorat verkar i en ganska homogen landsbygdsmiljö. Det stora flertalet i denna bygd lever förhållandevis gott i goda miljöer med en lokal närhet och ett bra socialt nätverk. Under de senaste åren har det i en del av församlingarna blivit fler innevånare med utländsk bakgrund främst. Rörligheten är emellertid förhållandevis låg. Det sker ingen stor in- eller utflyttning från bygden. Invånarantalet i pastoratet har under de senaste åren ökat lite, då främst av utlandsfödda.

Mot detta homogena och förhållandevis oföränderliga samhälle ställs en kyrkoorganisation, som under det senaste årtiondet varit under ständig förändring. Dessutom är den urbana omvärlden som församlingarna i Norra Tjust befinner sig i högst föränderlig och pluralistisk. Detta kommer med stor sannolikhet att påverka sättet att bygga församling i framtiden och måste tas under övervägande när man tänker församling strategiskt för framtiden.

Många av de som bor inom pastoratet har sin utkomst på annan ort och pendlar till och från arbetet, främst till Västervik och Linköping.

Närmare beskrivning av de åtta församlingarna i pastoratet sker nedan under 6.b).

Slutsatser:

- Församlingarnas homogena och oföränderliga närsamhälle bidrar till att en stor del av befolkningen lever kvar i den gamla bilden av "kyrkan mitt i byn", med en präst som lever mitt i församlingen. Detta påverkar till stor del hur människor uppfattar samhället och kyrkan.
- Många av innevånarna i Norra Tjust tillbringar sin vardag på andra orter, för arbete och studier. De använder mycket av sin tid till att förflytta sig mellan hemorten och arbetet/studieorten. Vill man komma i kontakt med dem måste det ske på kvällstid eller under helger.
- En följd av avfolkningen är att den sociala servicen avvecklas alltmer i pastoratets församlingar. En äldre befolkning, och en socialservice som blir allt mindre, gör troligtvis att den lokala befolkningen kommer att behöva alltmer hjälp, stöd och gemenskap i framtiden. Även skolor, affärer och liknande befinner sig hela tiden i riskzonen, vilket finns i människornas tankar.
- Under vår- och sommarmånaderna sker en stor befolkningsökning i NTP. Det är framför allt Tjust skärgård som befolkas av både lokalbefolkningen, som flyttar ut till sina sommarboenden, och av deltidsboende som vistas i NTP under vår- och sommarmånaderna. Denna rörlighet av befolkning förändrar mycket av sysselsättningen i NTP mellan höst/vinter och vår/sommarmånaderna, framför allt är det turistnäringen som får ett stort uppsving under denna tid.

2. NTP:s vision

Levande församlingar i levande landsbygd.

En kyrka som står för hopp, liv och gemenskap genom Jesus Kristus.

3. Fokusområden

Efter att ha inhämtat tre förslag på fokusområden från vart och ett av de åtta församlingsråden utkristalliserades följande 3 tre områden:

1: Barn och ungdom

2: Mötesplatser

3: Gudstjänst

4. Omvärldsanalys

Utifrån våra fokusområden gör vi följande analys:

1. Barn och ungdom:

I NTP sker det två saker samtidigt med barn och unga. Dels minskar antalet barn och ungdomar i församlingarna¹ och dels sker det en centralisering av barn och ungdomar i pastoratet. Centraliseringen beror på skolnedläggningar i pastoratet. Skolor med F-klasser, låg och mellanstadium finns för närvarande i Västra Ed, Loftahammar, Överum och Gamleby. Det betyder att dagtid finns det barn och ungdomar i dessa församlingar. Högstadium finns endast i Gamleby. De flesta ungdomarna i gymnasieåldern är borta under veckorna för att studera på annan ort.

I NTP finns det bara en gymnasieskola, Naturbruksgymnasiet i Gamleby, som samlar elever från områden långt utanför pastoratet.

2. Mötesplatser:

I pastoratets verksamhet finns ett stort antal mötesplatser för varje ålder. Se nedan under strategi för pastoralprogrammet 6b).

Föreningslivet är viktigt i de små samhällena i NTP, framför allt hembygdsföreningarna och intresseföreningarna. Pensionärsföreningar, LRF och rad idrottsföreningar finns också, liksom mer eller mindre formella sammanslutningar så som jaktlag. Föreningslivet är en del i det samhallande kitt som stärker hembygden och skapar en gemenskap som är viktig för den lokala hembygden. De lokala sammanhangen är viktiga för människorna i NTP. Kring dessa lokala sammanhang visar bygdens människor ett stort engagemang.

¹ I skrivande stund befinner sig 665 kyrkotillhöriga i NTP i åldrarna 0-18. Det är c: a 12 procent, att jämföra med riksgenomsnittet på c: a 24. Det betyder 37 personer per årgång som medelvärde.

3. Gudstjänst:

I Gamleby församling firar man mässa varje söndag och helgdag. Dessutom firar man veckomässa en gång i månaden. I de övriga församlingarna firas det huvudgudstjänst två gånger per månad, varav en med nattvard. Ett par gånger per år sammanlyses till pastoratsmässor/ gudstjänster. Vi tänker fortsätta med den ordningen. Vid stora helger utökas antalet gudstjänster för att i möjligaste mån täcka alla församlingar.

Det firas många gudstjänster i pastoratet. När det gäller genomsnittet på antalet gudstjänstdeltagare per gudstjänst sett över hela pastoratet de senaste sju åren är det ganska konstant, med undantag för pandemiåren. Men går man in och ser på de enskilda gudstjänsterna och församlingarna blir bilden däremot mer komplex.

Gudstjänsterna med färre besökare än tio i respektive församling är ett problem för församlingarna i NTP, men också för den tjänstgörande personalen pga. att det skapas en negativ förväntan på gudstjänsten.

Ett annat problem med gudstjänsterna i församlingarna i pastoratet är att det är för få frivilliga som är engagerade i gudstjänstens utförande. Problemet är inte i sig att det är få besökare/deltagare vid gudstjänsterna, utan problemet är att det uppstår en negativ förväntan på gudstjänsten.

Några av gudstjänsterna är välbesökta i församlingarna såsom allhelgona, julhögtiderna, friluftsgudstjänsterna, församlingshögtiderna och pastoratsgudstjänsterna. Framför allt har Allhelgonahelgen blivit en stor gudstjänsthelg då många kommer på församlingarna gudstjänster.

Delaktigheten av frivilliga är inte så vanlig under gudstjänsterna, utan det är oftast tjänstgörande personal och kyrkvårdar som är aktiva.

Lekmannaleda gudstjänster/andakter äger rum några gånger per år i församlingarna i NTP.

5. Pastoralt program för NTP

a) Gudstjänst, Diakoni, Undervisning och Mission

I kyrkoordningen står det om församlingen bland annat:

"Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är, utifrån Kyrkoordningen, att människor skall komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas".²

Församlingarna i NTP som en del av den världsvida kyrkan ska fullgöra detta uppdrag främst lokalt.

Gudstjänst

I Inledningstexten till kapitel 17 i kyrkoordningen står det:

"Gudstjänsten är kyrkolivets centrum, där församlingen möter Gud i Ordet och sakramenten. Kyrkans dag för huvudgudstjänster är söndagen, eftersom Jesus Kristus uppstod på söndagen, Herrens dag. Gudstjänsten är hela församlingens gåva och uppgift. Alla i

² Kyrkoordningen avdelning 2, Verbum 2014

församlingen är kallade att delta i gudstjänsten och komma med sina erfarenheter och livsfrågor till det gemensamma mötet med Gud. Kyrkorådet, församlingsrådet och kyrkoherden har gemensamt ansvar för gudstjänstlivets utformning och utveckling. Prästen, kyrkomusikern, kyrkvårdarna och den gudstjänstfirande församlingen gestaltar tillsammans varje enskild gudstjänst. I gudstjänsten får tron näring genom förkunnelsen av evangeliet, firandet av den heliga måltiden och gemenskapen i bön och lovsång. De som firar gudstjänst sänds ut för att i vardagen vittna om evangelium och göra kärlekens gärningar, till mission och diakoni.”³

Som vi kan läsa ovan - i inledningstexten i KO - är gudstjänsten församlingarnas centrum och liv. Mässan - brödet och vinet - är en självklar del i gudstjänsten. I gudstjänsten kommer människor till tro på Kristus och blir rustade för sin sändning i samhället. Gudstjänsten är där församlingen uppenbaras som ett tecken på Kristi närvaro i världen - en källa till liv och gemenskap för församlingen. För församlingsidentiteten är det därför viktigt att gudstjänstlivet upprätthålls och förstärks i NTP.

Vi gör något tillsammans när vi firar gudstjänst. Därför blir de mångas delaktighet viktigt när det firas gudstjänst i NTP. Församlingarna ska tillsammans med arbetsorganisationen arbeta aktivt för att öppna gudstjänstlivet för större delaktighet och samhörighet. Kyrkvårdar, textläsare, kyrkvaktmästare, kyrkomusiker, präster och diakoner samarbetar alltid i genomförandet av gudstjänsten. Arbetet med att involvera fler ideella i arbetet skall utvecklas än mer. Tjänstgörande präst är i sista hand ansvarig för den enskilda gudstjänstens planering och genomförande.

Gudstjänstens betydelse behöver stärkas i församlingarna i NTP genom ett antal steg:

- Det är församlingen som firar gudstjänst inte arbetsorganisationen som ställföreträdande firar gudstjänst åt församlingen. Detta är viktigt att medvetandegöra för alla, frivilliga, förtroendevalda, personal och församlingsmedlemmar. För att tydliggöra att det är församlingen som firar gudstjänst ska ”kyrknyckeln” symboliskt överlämnas till församlingsråden i NTP. Denna symboliska handling sker för att förtydliga att församlingsborna har ansvar för gudstjänstlivet i sin egen församling. Församlingsråden eller någon frivillig öppnar kyrkan och förbereder inför gudstjänsten. Arbetsorganisationen ”stödjer”, möjliggör för församlingen att göra detta. Här behövs under en övergångsfas mer eller mindre stöd från arbetsorganisationen.
- Vi firar gudstjänst tillsammans. Ansvarig präst för respektive gudstjänst ska eftersträva att få så stor delaktighet som möjligt vid varje gudstjänst.
- Gudstjänsten planeras gemensamt med de delaktiga. Församlingarna och arbetsorganisationen i NTP ska aktivt arbeta med att få större delaktighet och samhörighet i gudstjänsten.
- Arbeta med att återuppbygga gudstjänstfirande församlingar ska ske i samverkan mellan anställda, förtroendevalda, och frivilliga.

³ Kyrkoordningen kap 17 Verbum 2014

- Barn, ungdomar och konfirmander är särskilt prioriterade, när församlingarna och arbetsorganisationen arbetar med delaktighet i gudstjänsterna.

Med musiken och genom kör verksamheten möter församlingarna många människor. Musiken förmedlar ofta det som inte orden kan uttrycka. Musiken är en viktig del i församlingens arbete, som en gemensamhetskapande och förmedlande länk för den kristna trons innehåll.

Det finns ett omfattande frivilligt engagemang i församlingarnas körer. Detta engagemang är viktigt och ska uppmuntras och stödjas av förtroendevalda och av arbetsorganisationen. Körerna är en viktig del i tillkomsten av delaktighet och de mångas medverkan i gudstjänsterna i församlingarna i NTP. Körsången är ett viktigt inslag i gudstjänsten både som stöd för församlingens psalmsång och som förmedlare av församlingens lovsång till Gud. Körerna ska de närmaste åren knytas närmare gudstjänsten. Pastoratet ska med musikens hjälp främja positiv kontakt mellan kyrka, församling och mötet med Gud.

Diakoni

Diakoni tar sin utgångspunkt i den kristna tron och i kyrkan som en del av kyrkans väsen. Diakoni uttrycker vad kyrkan är och skall ta uttryck i konkret handling till tjänst för människors bästa, främst för de människor som på något sätt lider av utsatthet. Förebilden för diakonin är Jesus och hur han kom för att tjäna människan. Omvårdnadsaspekten om sjuka och utstötta är giltig i alla tider för kyrkan. Diakoni handlar om att ha en helhetssyn på människan.

Det diakonala ansvaret är hela församlingens. Varje döpt är kallad att utföra den diakonala gärningen. Genom att diakoner är en del av Svenska kyrkans vörningstjänst blir diakonin synliggjord inom kyrkan. Guds kärlek till människan och skapelsen finns nedärvd i människan. Diakonen skall genom sitt arbete visa denna kärlek.

I diakonins uppdrag ingår att verka utåtriktat och uppsökande, att samverka med skolor, fritidsgårdar, äldreboenden, hemtjänst, socialtjänst, vårdcentral, frivilligorganisationer och att göra hembesök. Diakonen skall möjliggöra församlingens diakoni, inte på så sätt att diakonen själv och ensam gör alla uppgifter utan genom att leda diakonin tillsammans med andra.

Utsatthet finns inom alla samhällsgrupper och människors behov av diakoni är ständigt i förändring. Det diakonala arbetet i NTP ska identifiera, motverka och förebygga utsatthet. Det diakonala perspektivet skall märkas i det respektfulla mötet med var och en som församlingarna kommer i kontakt med. Den diakonala hållningen är allas ansvar - anställda såväl som förtroendevalda och frivilliga, men särskilt tar den sig uttryck genom församlingens diakonala medarbetare - anställda och frivilliga.

Diakoner och präster ska vara lätta att nå för enskilda själavårdssamtal och olika typer av stödgruppssamtal för våra församlingsbor. Här blir tillgängligheten viktig. Förutom prästens och diakonens medverkan i församlingarnas öppna samlingar, såsom luncher, uppvaktningar mm, bekantgörs pastoratets själavård i församlingsbladet och på hemsidan. I dem står det hur man kommer i kontakt med präst eller diakon för själavård.

De finns många frivilliga som på olika sätt tar ansvar för det diakonala arbetet i församlingarna i NTP, till exempel med lunchverksamhet, uppvaktningar och hembesök.

I samhällena i NTP finns det också ett stort engagemang för gemenskap och föreningsliv och en omsorg om medmänniskan. Många av församlingarnas medlemmar är inbegripna i en omsorg om medmänniskan utan att det sker just i "kyrkans regi"-den tysta diakonin. Det diakonala arbete som sker bland frivilliga är något som bör lyftas upp och uppmärksammas församlingarna.

Församlingarna ska också söka bygga upp nätverk för omsorgen om de utsatta. Här får församlingsråden en viktig roll, att tillsammans med personal undersöka de diakonala behoven i respektive församling och att bygga upp det lokala diakonala ansvarstagandet.

Undervisning

Kunskaperna om den kristna trons innehåll sviktar, och därmed också människors möjlighet att växa i insikt och mogna i tron. Allt som sker i NTP bör därför ha ett undervisande drag, även det som kanske inte betraktas som ett regelrätt undervisningstillfälle, så att man regelbundet aktualiserar grunderna på ett naturligt sätt i anslutning till det som sker.

Exempelvis att köreerna får hjälp att förstå innebörden i sångtexterna, att man anknyter till kända bibelberättelser i barnverksamheten, att man inte utgår från att grunderna är kända när man håller predikningar och tal i samband med de kyrkliga handlingarna.

Ett antal mera regelrätta undervisningstillfällen bör också erbjudas så som bibelstudiegrupp, föredrag med teologisk fördjupning, Alphakurs i samarbete med Filadelfia i Överum, andlig fördjupning så som Kristen djupmeditation. Allt syftar till att alltmer lära känna Kristus och på ett mognande sätt delta i gudstjänsten och få en levande vardagstro.

Barnen och ungdomarna är nästa generation kristna och skall bära det kristna arvet vidare. Skolorna och hemmen är inte längre några naturliga läroplatser för att sprida kunskap om kristendom. Församlingarna får ett allt större ansvar som bärare och kunskapsspridare av den kristna tron. Detta ansvar är en självklar del av församlingarna i NTP:s arbete.

Mission

Mission kan ses som ett sammanfattande begrepp för all kyrklig verksamhet, det är vad Anden genom församlingarna gör för att underlätta för människors längtan och meningssökande att möta evangeliet om Jesus Kristus. I den meningen bör allting som församlingarna gör ses som mission.

I en smalare betydelse av ordet kan det hänvisa till det arbete som görs för att NTP och dess gudstjänster och verksamhet ska vara en naturlig och synlig del av församlingsbornas dagliga liv. Information genom hemsida och Facebook, våra sidor i Gamlebyplatsen, annonsering för större arrangemang i Västerviks Tidningen, affischering, villighet att bidra vid särskilda tillfällen i samhällena så som nationaldagsfirande, Valborg, marknader med mera, allas beredskap att stå upp för tro och värderingar i vardagens möten. Ett fortlöpande arbete att förbättra och effektivisera denna kommunikation bör göras i NTP.

b) Pastoralt program, mål och metod:

Här utgår vi från de tre fokusområdena och ser vad som sker inom varje fokusområde i NTP just nu. Vi ställer upp några mål för varje fokusområde och några metoder för att nå målen. Områdena går naturligtvis i varandra på många punkter och beskrivningen av nuläget är inte helt uttömmande.

Med Yttre Aktör menas i det nedanstående föreningar, företag, skolor och liknande.

Fokusområde 1: Barn och Ungdom

Genomsnittsåldern i NTP är hög och årskullarna av barn är sjunkande, inte minst de årskullar som framöver är aktuella för konfirmation blir allt mindre. Trots det finner vi det angeläget att särskilt satsa på barn och ungdom, barnen har en särställning i vår kyrka och det måste få märkas. Barnen av idag möter allt mindre av den kristna tron och traditionen i sin vardag och det är viktigt att möta denna brist och därmed barnets sökande efter mening och sammanhang.

Nu:

Öppen förskola: *Kyrkis en gång i veckan under terminerna i Överum, Odensvi och Gamleby*

Konfirmander: *En veckogrupp*

Skola och förskola: *Bibeläventyr erbjuds alla mellanstadieklaser, Jul och påskspel för F-klass samt låg och mellanstadium, Himlaskoj i Överum och Västra Ed för lågstadiebarn*

Aktivitetsdagar och kvällar: *Höstlovsaktivitet i Överum, Sportlovsdag i Dalhem, Julpyssel i Överum, Luciafirande överallt, Lördagskväll på Överums fritidsgård för ungdomar i samarbete med Filadelfia i Överum och fritidsgården, Lördagskväll på Gamleby fritidsgård i samarbete med Gamlebys föräldraförening och Fritidsgården, EPA-träffar-gemenskap för ungdomar*

Gudstjänster: *Åldersöverskridande gudstjänster - Gud och spagetti-Himmel och pannkaka, dopfest, barnbibelutdelning till femåringar*

Mål

A) I de fyra församlingar där det finns skolor (Gamleby, Loftahammar, Västra Ed och Överum) skall erbjudas en barnkör och minst en övrig grupp av något slag inom området Barn och Unga.

B) Antalet konfirmerade av de kyrkotillhöriga i en årskull ska vara minst 30 procent

C) Ungdomsgrupp och/eller ungdomskör i pastoratet

Metod

A) Inventera behov och underlag i de fyra församlingarna. Inventera möjliga frivilliga som vill vara med som ledare i grupperna, både vuxna och ungdomar.

B) Fortsatt arbete att finna kommunikationsvägar till ungdomarna

C) Fortsätta arbetet mot de yngre åldrarna i skolorna, fritidsgårdarna och andra platser där barn möts för att göra Kyrkan, de anställda och de frivilliga ledarna mera kända. Satsa på att rekrytera Unga ledare bland nykonfirmerade och rusta dem samt ge förtroende och uppdrag. Satsa mer på återträffar för de nykonfirmerade. Bredda kontakten med gymnasiet och folkhögskola genom att erbjuda aktiviteter som kan ansluta till skolornas undervisning. Skapa

öppna mötesplatser för ungdomar t. ex. ”EPA träffar.” På så sätt skapas en grogrund ur vilken en ungdomsgrupp kan växa fram.

Fokusområde 2: Mötesplatser

Antalet mötesplatser som NTP organiserar är stort, och det finns i nuläget inte behov av att inrätta fler. Tonvikten ligger här på hur man kan utveckla dem som finns, och hur Kyrkan kan bli mera tydlig på andra mötesplatser som arrangeras av Yttre Aktörer i pastoratet.

Nu

Körer: *Befintliga: Gamleby kyrkokör, Loftahammars kyrkokör, Odensvi Kyrkokör, Västra Eds och Ukna kyrkokör, Överum-Dalhem kyrkokör, Projektkör i Lofta Gamleby barnkör, Loftahammars barnkör*

Projektkör: *Gamleby vokalensemble*

Konserter c: *a 25 per år*

Daglediga: *Luncher med andakt: Dalhem (En gång i månaden), Gamleby (Varje vecka), Odensvi (Varje vecka), Ukna (En gång i månaden) Loftahammar (en gång i månaden)*

Syfsöreningar och liknande: *Stickcafe i Lofta, Stickcafe i Dalhem, Gamleby Syfsörening, Loftahammars syfsörening Dagträffar i Loftahammar och Odensvi*

Övriga grupper och öppna verksamheter: *Bibelstudiegrupp i Gamleby, Fördjupande föredrag kring tro och teologi, Pilgrimsvandringar i Loftahammar, Kristen djupmeditation, Alphakurs i samarbete med Fildadelfia i Överum*

Samverkan med Yttre aktörer: *Till exempel Garpedagen, Julmarknad i Överum, julmarknad i Ukna och Dalhem i samarbete med hembygdsföreningarna, Nationaldagsfirande i Dalhem och Överum i samverkan med hembygdsföreningarna, samverkan med Röda Korset, Världens barn, SPF och PRO mm*

Mål

D) Generationsöverskridande i mötesplatserna

E) Utökad och mera medveten samverkan med Yttre Aktörer

F) Knyta mötesplatser närmare gudstjänster.

Metod

D) Projekt där barn och vuxenkörer samarbetar, Daglediggrupper uppmuntras att bjuda in grupper ur barn och ungdomsverksamhet för umgänge och planering av gemensamma projekt t. ex Gudstjänster och utflykter.

E) Använda sig av fördelarna med många små orter där alla känner alla genom att inventera personer som finns i Församlingsråd, körer, den gudstjänstfirande kärnan osv som dessutom är engagerade i föreningar, företag och lokala evenemang. Uppmuntra dessa personer att tydligare vara kyrka i dessa sammanhang samt vara lyhörda för möjligheter till formella och informella samarbeten.

F) Göra en plan för undervisning och samtal om gudstjänsten på de olika mötesplatserna i församlingarnas verksamheter. Tilldela församlingarnas mötesplatser en Kyrksöndag då de

tillsammans med präst och musiker ansvarar för utformandet och genomförandet av en gudstjänst, tydligare kyrklig profil på konserter (Andakt på fler konserter, fler konserter blir Musikgudstjänster)

Fokusområde 3: Gudstjänst

Det firas många gudstjänster i NTP, på många platser och med många inblandade. Fördelen med detta är att det ger de åtta församlingarna liv och det är svårt att se att gudstjänst skulle firas av så många i pastoratet om man ytterligare drog ned på antalet gudstjänster och/eller gudstjänstplatser. Nackdelen är att det blir många gudstjänster för de anställda att förbereda med många olika inblandade. För att något underlätta arbetet har församlingarna beslutat om samma gudstjänstordningar för huvudgudstjänster.

Nu

I Gamlebyförsamling firar man högmässa varje söndag och helgdag. Dessutom firar man veckomässa två gånger i månaden. I de övriga församlingarna firas det huvudgudstjänst varannan söndag. Enligt följande schema.

Dalhem varannan veckor kl. 11.00, 15.00 eller 18.00

Lofta varannan vecka kl. 18.00

Loftahammar varannan vecka kl. 11.00, 15.00 eller 18.00

Odensvi varannan vecka kl. 11.00, 15.00 eller 18.00

V. Ed varannan vecka kl. 11.00, 15.00 eller 18.00

Ukna varannan vecka kl. 11.00, 15.00 eller 18.00

Överum varannan veckor kl. 11.00, 15.00 eller 18.00

Vid större helger utökas antalet gudstjänster för att täcka så många församlingar som möjligt.

I NTP finns det fem äldreboende där det firas andakt eller mässa varannan vecka.⁴

Denna gudstjänstrytm för församlingarna i NTP följer Domkapitlets kriterium för församlingarna i Linköpingstift. 5

Mål

G) Det är tärande och skapar missmod att ofta firas gudstjänst med alltför få deltagare. Kvantitet och kvalitet hänger samman. Varje huvudgudstjänst ska ha minst tio deltagare, utan att minska antalet gudstjänster.

H) Minst två personer förutom anställda och tjänstgörande kyrkvärddar ska ha särskilda uppgifter i alla huvudgudstjänster.

J) Minst två lekmanaledda huvudgudstjänster i varje församling om året.

Metod

G) Ett omfattande arbete på många plan, där mycket av arbetet sker genom att knyta Mötesplatser och Barn och Ungdom närmare till gudstjänsten tilldela dem "Kyrksöndagar"

⁴ Antalet äldreboenden förväntas krympa till fyra i en nära framtid

⁵ Se sid 8 i detta dokument kriterium från Domkapitlet.

o.s.v. enligt ovan. För att göra det behövs en längre framförhållning så att gudstjänstsschemat går ihop, anställda och förtroendevalda och andra vet vad som behöver förberedas och det blir lättare att knyta saker till gudstjänsterna (exempelvis Konfirmandföräldramöten, Samla jaktlag inför älgjakt, Samverkan med Hembygdsdagar/ Hemvändardagar/mm liknande). Undervisning om och samtal kring gudstjänstfirandets betydelse bland anställda och förtroendevalda. Fortsatt och fördjupad samverkan med Hagakyrkan i Gamleby och Filadelfia i Överum.

H) Tjänstgörande präst får ansvar för att i samarbete med Församlingsråd, Kyrkvårdar. Musiker och Vaktmästare se till att det är så.

J) Församlingsråden får ansvar att tillse att det är så. Prästerna får ansvar att se till att undervisning och vägledning finns så att olika personer kan rustas till att leda gudstjänsterna.

c) Barnkonsekvensanalys

Det sker en ständig analys av barn- och ungdomsverksamheten i församlingarna i NTP. Inför skrivandet av detta dokument har en kartläggning av barnens och ungdomarnas situation i pastoratet gjorts. NTP har genom FN:s barnkonvention ansvar att verka för att alla barn och unga får sina rättigheter tillgodosedda och att barns och ungas perspektiv lyfts i alla sammanhang.

Följande frågor skall fungera som ett stöd vid beredning och beslut i ärenden så att barns rätt beaktas.

På vilket sätt berörs, direkt eller indirekt, barn och ungdomar av denna fråga? I denna fråga bör man gå efter vissa grundregler:

Barnets bästa alltid ska beaktas och sätts i främsta rummet. (Barnkonvention, artikel 3).

Hänsyn ska tas till barnet sociala, ekonomiska, kulturella rättigheter. (Barnkonvention, artikel 4 Resursfördelning)

Hänsyn ska tas till alla barn oavsett deras kön, etniska eller sociala ursprung, egendom, handikapp, ursprung eller ställning i övrigt. (Barnkonvention, artikel 2 alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras).

Hänsyn ska tas till barnets utveckling, hälsa, behov och säkerhet. (Barnkonvention, artikel 6 Varje barn har rätt till liv och utveckling).

Kan barn och ungdomar tillfrågas i denna fråga?

Om ja, på vilket sätt? (användning av delaktighets metoder – enkät, diskussion, direktfrågeställning med mera) Om barn och ungdom tillfrågats i ärendet bör en uppföljning med dem göras.

I denna fråga bör man gå efter vissa grundregler:

Alla barn har rätt att komma till tals. (Barnkonvention, artikel 12 Barnet har rätt att uttrycka sin mening i alla frågor som berör det). Alla barn har rätt att ta del av information.

Hänsyn tas till barnets kompetens, kunskap och utveckling.

Dessa frågor har särskilt tagits i beaktande:

*Nerläggningar av skolor har skett, barn och ungdomar får resa från och till skolan och eventuell kyrklig verksamhet.

- Många av ungdomarna i gymnasieåldern är borta i veckorna. Verksamhet för barn- och ungdom måste samordnas för att barnen/ungdomarna ska få mindre restid. Verksamheter som körsång/ kyrkis / himlaskoj och konfirmander och KU måste anpassas efter skolor, allmänna kommunikationer och föräldrar.
- Barn-ungdomar och konfirmander är särskilt prioriterade de närmaste åren i NTP
- Barn-och ungdomars delaktighet i planering och genomförande av gudstjänster är särskilt prioriterade i NTP.

Barnkonsekvensanalys av det Pastoral Programmet: NTP har valt barn och ungdom som ett Fokusområde. Det pastoral programmet innehåller satsningar på skapandet av fler grupper för barn och ungdom i pastoratet och en möjlighet för dessa att delta i och utforma gudstjänster då gruppen tilldelas ”Kyrksöndagar”, en fortsatt satsning på att erbjuda program för skolorna och en ökning av kontakter med de föreningar där många barn och ungdomar finns, en målsättning att sammanföra Mötesplatser för generationsöverskridande möten. Sammantaget kan det pastoral programmet öka barnens kontaktyta med församlingen, kristen tro och tradition, och därmed stödja dem i deras sökande efter mening och sammanhang.

d) Arbete på andra språk.

P.g.a. den stora turismen behöver en beredskap finnas för samtal, gudstjänst och kyrkliga handlingar på engelska och tyska.⁶ Vad gäller behov av samtal och verksamhet på andra språk än dessa saknar NTP resurser och får när det behövs söka dessa utifrån.

4. Strategier för det pastoral arbetet

a) Ansvarsfördelning för församlingens grundläggande uppgift mellan församling och pastorat

Pastoratets kyrkoråd delegerar följande uppgifter gällande den grundläggande uppgiften till församlingsråden i NTP:

Beslut om konsert i kyrkorum. Budgeterade medel för konserter ansvarar församlingsråden för, bokar konserter och tar kontakt med musiker.

Beslut om församlingens diakoni gällande lunchverksamhet och frivilliggrupper såsom t. ex. besöksgrupper och syföreningar (Ska ske i samråd med diakon.)

Rätt att besluta om verksamhet för tilldelade budgetmedel för församlingsrådet.

⁶ I skrivande stund finns god kompetens i medarbetarlaget vad gäller både tyska och engelska, samt även ryska vilket varit till stor glädje i samband med att samhället i NTP fått ta emot flyktingar från Ukraina.

Församlingsrådets uppgifter enligt Kyrkoordningen:

Val av kyrkvårdar

Beslut om former av huvudgudstjänst i samråd med kyrkoherden

Beslut om ekumenisk huvudgudstjänstgudstjänst i samråd med kyrkoherden

Samrådsskyldighet för kyrkoherden gällande gudstjänstplan.

Yttranderätt i beslut om församlingsindelning

Beslut om inventarieansvarig kyrkvård

Ändringar av en kyrkobyggnad eller kyrkorum får inte göras utan godkännande från församlingsrådet

Beslut om församlingskollekt, lokalt beslut om ändring av kollekttag

Samrådsskyldighet från pastoratets kyrkoråd inför beslut om församlingsinstruktion

Rätt att väcka ärenden om ändring av församlingsinstruktion

Rätt att begära prövning av ett stiftsbeslut

b) Kort beskrivning av de 8 församlingarna och hur det pastorala programmet kan stödja deras liv

Dalhem 189/131 (Antal innevånare/antal kyrkotillhöriga)

Då och nu: Stor till ytan men liten till folkmängden. Här finns jordbruk och några mindre företag. Många pendlar till jobbet. Här finns många fritidshus och många som vänder hem till de stora helgerna. På senare tid har människor från Tyskland, England, Belgien, Polen och Ungern valt att bosätta sig här. Andelen gudstjänstbesökare i relation till folkmängden är mycket hög och församlingen lever med och drar nytta av den starka känsla för bygden som finns. Relationen mellan föreningsliv och församling är mycket stark, Dalhems församlingshem fungerar som en samlingsplats för hela bygden. En kör tillsammans med Överums församling finns och en större julkonsert satsas på varje år. Dalhem bidrar till barn och Ungdomsarbetet i pastoratet genom det "Sportlovskul" som ordnas i samarbete med LRF (Lantbrukarnas Riksförbund) varje år.

Det pastorala programmet och församlingens liv:

Även om gudstjänstdeltagandet i relation till folkmängden är stort betyder det ändå inga stora mängder. Gudstjänstfirandet blir därför känsligt och fokus på gudstjänsten viktigt. (Mål G, H, J)

Den starka kontakten med föreningslivet och dess samhörighet med gudstjänsten behöver fortsätta att odlas. (Mål E, F)

Gamleby 3279/1954

Då och nu: Gamleby är pastoratets största församling med ungefär hälften av alla kyrkotillhöriga. Här på orten finns mycket av den service affärer, vårdcentral, arbetsplatser osv som finns i pastoratet. Äldreboenden och ett s.k. trygghetsboende finns. Förutom låg och mellanstadium finns här det högstadium där många av pastoratets ungdomar går. Här finns också Gamlebyvikens friskola som drivs av församlingen Josua, samt naturbruksgymnasium och folkhögskola.

En stor prövning för orten på senare år var då Akzo Nobel lade ner sin verksamhet här, men befolkningen har ändå hållit sig tämligen konstant. Här finns flera små företag och många pendlar till Västervik. Idrotten är stor i Gamleby och engagerar hela familjer i fotboll, bandy, orientering och bowling. Flera aktiva föreningar till exempel Hembygdsförening, PRO och Lions finns.

Församlingens utveckling de senare åren har inneburit ett minskande gudstjänstdeltagande. En vanlig söndag utan särskilda tilldragelser samlar omkring 20 personer. Församlingen firar högmässa varje söndag och helgdag, så att detta alltid finns tillgängligt i pastoratet. Flera församlingsaftnar organiseras av församlingsrådet men också av syföreningen. Av de tidigare många olika grupper för barn och ungdomar som fanns, finns idag endast barnkören och "Kyrkis" (Öppen förskola)

Det pastoral programmet och församlingens liv: Ett fokus på gudstjänstlivet kan tjäna till att få den regelbundet gudstjänstfirande församlingen att växa. Många mötesplatser finns just här som har tydlig kristen profil och kan engageras för "Kyrksöndagar." (Mål F, G, H, J). Ett fokus på barn och ungdom i pastoratet innebär naturligt att just Gamleby församling blir viktig. Här finns högstadium gymnasium och även folkhögskola som behöver ytterligare uppmärksammas av pastoratet, för att nå målen. Skapandet av någon form av barn eller ungdomsgrupp skulle bidra till mycket liv. En ungdomsgrupp i pastoratet behöver ha sin bas här. (Mål A, B, C)

Lofta 422/271

Då och nu: Församlingen har sitt geografiska läge från innerskärgård, via jordbruksbygd till skogs och bruksbygd. Inom församlingens gränser finns ett 40-tal mindre företag, bilverkstad, VVs, turistservice osv. Idag finns få aktiva lantbrukare kvar, det mesta av åkerarealen är utarrenderat till lantbruksföretag utanför Lofta. Hembygdsförening, LRF, Björnsholms gymnastik och idrottsförening samt två pensionärsorganisationer finns. Lofta Kafé med servering och utställningar har blivit ett viktigt inslag.

Genom historien har församlingen gått från att vara traktens dominerande till att vara en av de minsta. Detta har skett genom både avknoppningar (Loftahammar, Överum, Norrlandet till Västervik) och genom utflyttning. Som störst fanns här runt 3000 innevånare vilket märks på den stora kyrkan från 1837. Pastoratets största kyrka och den tredje största landsortskyrkan i Sverige. Gudstjänst firas varannan söndag och oftast 18.00. Deltagandet är runt 10 personer en vanlig söndag, inte mycket kanske men en hög procent av de tillhöriga ändå. Under oktober månad ges en konsertserie med blandad repertoar. Församlingen deltar och bidrar till större händelser på orten så som nationaldagen, hemvändardagen och församlingshögtiden för de äldre.

Det pastoral programmet och församlingens liv: Ett fokus på gudstjänstlivet kan tjäna till att få den regelbundet gudstjänstfirande församlingen att växa. (Mål G, H, J).

De goda kontakter som finns med Yttre Aktörer kan vinna mycket på ett mera medvetet arbete för att skapa och samordna sig med arrangemang på orten och göra församlingens närvaro mera synlig. (Mål E)

Loftahammar 755/532

Då och nu: En naturskön genuin skärgårdsförsamling präglad av jordbruk, fiske, industri och inte minst turism. De stora sommarstugeområdena, campingplatserna och marinorna gör att befolkningen ökar sommartid från c: a 760 personer till ibland uppåt 20 000. En stor arbetsplats är Wienerbagaren med runt 50 anställda och även Smålandsplast samt flera små hantverks och byggföretag. Här finns deltidsbrandkår och sjöräddningsstation, Restauranger, mataffär, bageri och bensinmack. Dagis, förskola och skola upp till årskurs 6 och äldreboende finns. I förhållande till den bofasta folkmängden har Loftahammar högt gudstjänstdeltagandet i pastoratet och går åt rätt håll. Gudstjänstlivet är traditionell och präglas kanske mer än någon annan församling i NTP av äldre vanor, exempelvis är det få förutom prästen som syns och hörs i den vanliga gudstjänsten. Musiklivet om sommaren är församlingens stolthet, de många konserterna drar minst 100 personer per tillfälle. Riktningen mot turisterna är klar men även ortsborna får stort utbyte och engagemanget kring dem från Församlingsråd m. fl. är stort. Om sommaren ordnas också enkla pilgrimsvandringar som blivit lyckade. Här finns kyrkokör och barnkör.

Det pastorala programmet och församlingens liv: Fokus på gudstjänsten kan bidra till en välbehövlig förnyring bland gudstjänstdeltagarna. Gudstjänstlivet skulle också må bra av att man verkar för att fler personer har särskilda uppgifter i gudstjänsten samt fler lekmannaleda gudstjänster. (Mål H, J)

Tydligare kyrklig profil på konserter kan bidra till mission och ökat gudstjänstfirande. (Mål F)
Församlingsrådets ansvarstagande för andakterna på äldreboendet Guldknappen kan utvecklas, precis som lekmannaansvaret för pilgrimsvandringarna. (Mål H, J)

Odensvi 302/226

Då och nu: Odensvi församling utgörs av en utpräglad jordbruksbygd med ett antal större och mindre gårdar. I övrigt pendlas till arbetet. Dagis och fritis finns. I församlingen verkar ett antal konstnärer. Det finns affär med catering och bensinmack som drivs av Odensvi utveckling EK Förening. Ett rikt föreningsliv finns här med Odensvi idrottsförening, Odensvi Hembygdsförening, Föräldraföreningen m. fl. Odenskans Hembygdsgård är bygdens samlingslokal och ägs av kommunen, här finns också campingplats, badplats och skidbacke med lift. Odensvi är en liten församling och det ekar ibland väldigt tomt i kyrkan till gudstjänsterna, och utvecklingen går i mycket åt fel håll. Församlingen erbjuder lunch med andakt en gång i veckan och arrangerar konserter på sommaren i kyrkan i anslutning till det utbud av aktiviteter som finns på orten om sommaren. ”Kyrkis” (Öppen förskola) i Odensvi är en nysatsning.

Det pastorala programmet och församlingens liv: Att finna vägar att öka antalet gudstjänstdeltagare är av stor vikt för församlingens fortlevnad. (Mål G, H, J)
Att finna vägar att knyta Mötesplatser till Gudstjänsterna skall vara ett viktigt steg i den riktningen (Mål E, F)

Ukna 473/370

Då och nu: En jordbruksbygd med flera gårdar och djurhållning. Här finns ett bussbolag samt ytterligare några små företag, stuguthyrning och fisketurism. Det mesta av service har försvunnit i takt med att befolkningen krympt, bland annat skolan som nu byggs om till äldreanpassade lägenheter. En affär finns dock alldeles nära kyrkan, och den utgör en knutpunkt i bygden. Några föreningar finns också, bland dem Ukna Hembygdsförening, Ukna Intresseförening, Skedshults-Öndals Bygdegårdsförening och idrottsföreningen.

Gudstjänstlivet har sett ungefär likadant ut de senaste 20 åren, men samlar en krympande skara. Som ingen annan församling i pastoratet är det här tvära kast i antalet deltagare, från det välbesökta till mässfall. Det krävs att någonting är knutet till gudstjänsten för att det ska komma folk. Församlingshemmet såldes för några år sedan och är nu Hembygdens hus, där församlingen enkelt kan hyra in sig. Här hålls också dopkaffen, minnestunder o. dyl. Här håller församlingen en välbesökt lunch en gång i månaden. Viss samverkan med föreningar sker, men det går att utveckla.

Det pastorala programmet och församlingens liv: För Ukna är det nödvändigt att bygga upp en större gudstjänstfirande kärna som deltar i gudstjänster även när inte något extra är tillbyggt. (Mål G, H, J)

Samarbetet med föreningar och andra yttre aktörer behöver och kan utvecklas. Församlingens närvaro och synliga delaktighet i större arrangemang kan utvecklas. (Mål E, F)

Västra Ed 813/562

Då och nu. Västra Eds kyrka invigdes år 1863 och är i stort sett intakt sedan dess. För närvarande pågår ombyggnad till församlingshem i kyrkan. I ruinerna av den medeltida kyrkan har tidigare sommargudstjänster firats men p. g. a rasrisk har dessa inte kunnat genomföras på senare tid. Gudstjänster firas vid vissa tillfällen i Hembygdsgården, Mogården, Helgenäs och utomhus vid Lomstugan, Smultronboda och i Vinäs slottspark. Kyrkvägen Vråka – Västra Eds kyrka är renoverad och tillgänglig för vandrare. Verksamheterna i kyrkan har genom åren innefattat kyrkobrödrakår, syförening, ungdomskrets och söndagsskola. Åren 1876/77 var befolkningmängden som störst i Västra Ed och uppgick då till 3 661 personer. Numera med en minskande befolkning firas gudstjänst av c: a 30 personer i genomsnitt under 2022-23. Att man varje gudstjänst har kyrkkaffe samt församlingsrådets och körens flitiga deltagande i gudstjänsten bidrar tydligt till att antalet gudstjänstdeltagare ökar. Verksamhet för skolbarn finns att delta i efter skolan. ("Himlaskoj") Församlingsmedlemmar uppvaktas av församlingsrådet med blommor på födelsedagar vid 80, 85, 90 osv. Församlingen har goda kontakter och samarbete med ortens föreningar och byalag.

Det pastorala programmet och församlingens liv: Ett fokus på gudstjänstlivet kan tjäna till att få den regelbundet gudstjänstfirande församlingen att växa. (Mål G, H, J,)

Skapandet av en barnkör plus ytterligare en grupp för barn, där också vuxna kan engageras och körer kan samverka, kan berika både orten och församlingen. (Mål A, D, F)

De goda kontakter som finns med Yttre Aktörer kan vinna mycket på ett mera medvetet arbete för att skapa och samordna sig med arrangemang på orten och göra församlingens närvaro mera synlig. (Mål F)

Överum 1234/797

Då och nu: Överum är ett brukssamhälle vars historia i mycket är Brukets historia. Överums kyrka var från början en del av Bruket och av väckelsen och Nordöstra Smålands Missionsförening. Av väckelsen märks idag få eller inga spår, Överum är ett i grunden sekulariserat samhälle. Under den senaste 15 års perioden har Överums församling blivit en del av NTP samt genomlevt oro i församlingens ledning och i körlivet vilket resulterat i att ingen nyrekrytering till den gudstjänstfirande församlingen skett, varför gudstjänstdeltagandet och övrigt församlingsliv drastiskt sjunkit då de äldre fallit ifrån. Nu är emellertid församlingsrådet stabilt och fungerande och ett körliv finns åter.

Överum tendrar att betrakta sig som ett samhälle på nedgång, där mycket social service, affärer osv försvunnit. Sociala bekymmer finns bland annat i form av droger. Många drömmer om de gamla goda dagarna och hoppet inför framtiden är svagt. Dock finns här en del små företag förutom bruket, låg och mellanstadieskola, idrottsföreningar, hembygdsförening och en hel del engagerade innevånare. Det finns större skäl att vara optimistisk i både samhälle och församling än vad man upplever vid en första anblick.

Det pastorala programmet och församlingens liv: Gudstjänstlivet i Överum utgör en av de största pastorala utmaningarna i NTP. Fokus på gudstjänsten enligt det pastorala programmet är nödvändigt för att en gudstjänstfirande församling ska fortsätta finnas överhuvudtaget i pastoratets näst största församling. (Mål F, G, H), likaså fördjupad samverkan med Yttre Aktörer. (Mål F)

7. Användning och spridning av Församlingsinstruktionen

Församlingsinstruktionen delas ut till alla anställda och förtroendevalda i NTP. Den finns tillgänglig på pastoratets hemsida och på pastoratets expedition. Församlingsinstruktionen skall aktualiseras i samband med skrivande av och beslut om verksamhetsplaner och budget, samt i de anställdas planering av arbetet, så att de uppsatta målen prioriteras.

Konfirmandhandlingsplan

Svenska kyrkan Norra Tjust Pastorat (NTP)

Från missmod till hopp

Nulägesbeskrivning

NTP består av 8 små församlingar (Dalhem, Gamleby, Lofta, Loftahammar, Odensvi, Ukna, Västra Ed, Överum) och har c:a 6400 kyrkotillhöriga. Hälften av dessa hör till Gamleby. I Gamleby finns också de enda högstadierna: Kommunala Östra Ringskolan och Gamlebyviken friskola som drivs av församlingen Josua. Alla ungdomar utanför Gamleby tåtor behöver därför åka buss till och från skolan. P.g.a. det stora avståndet och de många ungdomar som pendlar erbjuder NTP taxi hem för dem som bor där bussarna slutat gå när konfirmandträffen slutat.

Ungdomarna i Norra Tjust lever i eller kring ett antal små orter. I somliga av dessa orter är ungdomarna mycket få. Frågan hur man tar sig från ett ställe till ett annat är ständigt aktuell, varför mopeder och EPA-traktorer värderas högt och är ett tecken på frihet. Tyvärr förekommer också att droger, festande och fylla ses som tecken på frihet. Konfirmanderna är väl medvetna om detta och ser det framför allt hos äldre kamrater. För egen del verkar de mest förvånade över att läsa på en inbjudan till konfirmandläger att droger, alkohol och tobak inte är välkomna. De tycks inte ha reflekterat över möjligheten.

Hos de ungdomar som har föräldrar som är lantbrukare finns ofta ett engagemang kring den egna gården och en vilja att fortsätta lantbrukslivet, samtidigt som man är medveten om att framtidsmöjligheterna att göra det är hotade.

I framför allt de gamla bruksorterna finns en stämning av att allting går utför och allt var bättre förr, som också sätter sig hos ungdomarna. Man ser inte några stora framtidsmöjligheter på den egna orten och har svårt att relatera till den nostalgi som odlas i exempelvis hembygdsföreningarna. Det är vanligt att föreställa sig och längta till en framtid någon annan stans, samtidigt som man känner sig starkt knuten till sin ort.

De flesta ungdomar i Norra Tjust lever i förhållandevis goda ekonomiska omständigheter och hyfsat stabila familjer, men det är också vanligt med fosterhemsplacerade ungdomar. Psykisk ohälsa förekommer här som överallt annars, och är något som konfirmanderna är medvetna om.

Jakt, fiske, djur och ridning finns ofta med bland intressena, precis som idrott och motorer. En stor del av ungdomarnas liv levs på nätet, sociala medier och den värld av spel som finns är en självklarhet.

Medelåldern i NTP är hög och årskullarna bland barn och unga små, inom överskådlig tid kommer antalet kyrkotillhöriga och antecknade som skall inbjudas till konfirmation att ligga mellan 45-50 personer per år. Efter en nedgång i andelen som deltar i konfirmationen har nu läget återhämtat sig och sedan tre år tillbaka är över 30 procent med, vilket uppfyller det av

Kyrkorådet uppsatta målet. (Anledningen till den tidigare nedgången är relativt lätt att identifiera och finns inte längre i pastoratet, varför förtroendet för konfirmationen och kyrkan bland ungdomar och deras föräldrar återhämtat sig och stiger.) Det finns skäl att höja målsättningen, samtidigt som andelen konfirmerade kan svänga kraftigt i en så liten grupp. Målet enligt församlingsinstruktionen är att varje år erbjuda två konfirmandgrupper, en traditionell veckoläsningssgrupp förlagd i Gamleby omedelbart efter skolans slut och en profilerad grupp i samarbete med någon yttre aktör, till exempel en idrottsförening. Upplägget på den gruppen får styras av samarbetet med den yttre aktören. Det finns för få ungdomar i pastoratet för att erbjuda fler alternativ än så.

Från enhetlighet till mångfald

Gudsbild, människosyn och Bibelsyn

Gud är den första orsaken, alltings ursprung och mål förutan vilket ingenting finns till av det som finns till. Människan är skapad till Guds avbild, vilket innebär dels att människan är skapad för att leva i en medveten nära relation till Gud och sina medmänniskor i harmoni med skapelsen, dels att det är hennes uppgift att vara Guds "signatur" på skapelsen. Genom människan skall det bli tydligt och bekräftat att skapelsen är Guds skapelse. Människan lär känna Guds avsikter klarast genom Jesus ord, liv och öde och kommer till tro och gudsförtrostan genom den heliga Andens kraft och inspiration. Människan finner i Gud den hjälp som svarar mot de stora existentiella hot som hon upplever. Människans ångest för meningslöshet besvaras av den plats i Skapelsen som Gud ger, människans ångest för skulden och ondskan besvaras av Guds förlåtelse och rättfärdiggörelse, människans ångest för döden besvaras av Guds seger på påskdagens morgon och löftet om evigt liv. Dopet anknyter till dessa tre svar från Gud. Dopet bekräftar människans skapelse som Guds avbild och hennes ansvar att leva så att Guds vilja förverkligas i världen. Dopet innebär att människans skadade förhållande till Gud och därmed hennes misslyckande med sin uppgift kan tvättas bort, ja rent av dränkas i dopets vatten. Dopet visar på hur Jesus går genom död till liv, försvinner under vattnets och dödens yta för att uppstå till evigt liv. Dopet talar Guds gåvor och löften till människan, samtidigt som det är en kallelse att använda dessa gåvor och löften för att kunna ge vidare till sin medmänniska. Förståelsen av dopet som livsmönster bör präglade konfirmandtiden och den bild av dopet och tron som kristendomen erbjuder.

Människan är ett självständigt tänkande flockdjur, det är en av de paradoxer hon tvingas leva med. Balansen mellan individen och gemenskapen är något alla måste brottas med och det finns inga för alla sammanhang giltigt svar på hur den ska se ut. De båda ytterligheter som innebär individens isolering och övergrepp i gemenskapens namn måste dock alltid undvikas. För konfirmanden innebär det att frågan om en balans mellan självständighet och gemenskap, som är typisk för tonårstiden, aktualiseras. Konfirmanden är sig själv, med rätt till sina egna tankar och värderingar, men samtidigt en del av en församling och en kristenhet där många andra tankar och värderingar finns.



Bibeln är skrifter samlade och skrivna av människor som upplevt Guds handlande i sina liv och i historien. Denna inspiration har de sedan uttryckt genom sitt språk, sina ord, med hjälp av sina kunskaper och utifrån sitt sammanhang. Samtidigt är det kristenhetens tro att alla människor genom just dessa skrifter kan finna det de behöver veta om Gud och sin relation till Gud. Jesus är Guds Ord, Bibeln är ord om Ordet. Jesus och budskapet om Guds vilja att frälsa från meningslöshet, synd och död är det centrum utifrån vilket allt i Bibeln ska mätas och förstås. Texter som blir problematiska utifrån vår tids vetenskap och värderingar exempelvis skapelseberättelserna, texter om kvinnans underordning, barnaga, homosexualitet o.s.v., måste förstås från denna horisont, nämligen att texterna är Guds ord speglade genom människors tidsbundna värderingar och att de måste tolkas med utgångspunkt i budskapet om Jesus Kristus som är Bibelns "kärna och stjärna."

Kunskapssyn, metodik och förhållningsätt

Frågan om vad kunskap är, är förstås alldeles för stor och filosofiskt avancerad för att kunna behandlas ens ytligt inom ramen för en konfirmandhandlingsplan. Den är som frågan om tiden, man vet vad tid är så länge man inte behöver förklara det. Något kan dock sägas om hur kunskap uppkommer. Kunskap uppkommer primärt genom sinneserfarenhet och slutledning, antingen erfarenheter och slutledningar man gör själv eller sådan man får förmedlade genom berättelser och erfarenheter från källor man litat på. En god lärandemiljö bör alltså innehålla möjligheten till nya erfarenheter och möjligheter att dela med sig av sina egna erfarenheter och ta del av andras, samt det förtroende för ledare och andra i gruppen som gör att man vågar göra detta. Det behövs därför ledare med erfarenheter av kristet liv, bibelläsning, gudstjänst, bön och så vidare, samt förmågan att gestalta dessa på ett intressant sätt. Ledarna behöver ta konfirmandens tankar och frågor på allvar och uppmuntra deras förmåga att dra slutledningar. Kunskap kan också indirekt uppkomma genom de tolkningsmönster en individ eller grupp utgår från. Kristendom kan ses som ett exempel på ett sådant tolkningsmönster, och att komma till tro kan ses som ett byte av tolkningsmönster eller en förändring av ett befintligt. Ledaren behöver försöka förstå konfirmandens tolkningsmönster, men kan också behöva vara kritisk till dem och bryta sådana mönster som bygger på destruktiva normer och falska föreställningar. Några sådana som man kan finna bland ungdomar i NTP är exempelvis ifrågasättande av tanken på alla människors lika värde, bilden av ett Sverige som håller på att falla samman p.g.a yttre och inre hot, bilden av olika minoriteters försök att på ideologisk grund hota kära institutioner som midsommarfirande, äktenskap osv.

Ungdomar lever i en av sitt livs svåraste brytningstider. De sörjer den barndom som håller på att gå förlorad och de närmar sig vuxenlivet med fruktan och fascination. Samtidigt får de ofta veta av sin omgivning att de är besvärliga, lata, okunniga, hänsynslösa, impulsiva och störande. Om konfirmander gäller därför att ledarna måste visa samma respekt och intresse för deras tankar och vilja som för en vuxen människa samtidigt som man ger dem samma omsorg och uppmärksamhet som ett litet barn. Om man kan det, och kan få konfirmanderna att förstå att man gör det har man nått mycket långt med en grupp.

Från brukare till bärare

Syfte och mål

Att döpa och lära hör till kyrkans och församlingarnas grundläggande och av Gud givna uppgifter, att döpa och att lära hör tätt samman i missionsbefallningen (Matt 8:18-20) och är en självklarhet för att kyrkan överhuvudtaget ska vara kyrka. Konfirmandtiden och konfirmationen är en särskild tid för lärande i församlingens och församlingsbornas liv, en förtätning av det livslånga lärande som i en idealisk tillvaro skulle finnas aktuellt hela tiden. Så blir det sällan för den enskilde får vi konstatera, men desto viktigare att få en god upplevelse under den tiden som för åtminstone några kan leda till fortsatt lärande, bön, gudstjänstfirande och mötande i tron. Oavsett fortsättningen är det viktigt att i ungdomsåren söka och pröva värderingar och uppfattningar tillsammans med flera andra, möta både acceptans och kritiskt motstånd, stöta och blöta det som ofta blir ledstjärnor för resten av livet. (Precis så som musiksmaken ofta grundläggs i tonåren och bara något förändras och fördjupas senare.) Där blir församlingens konfirmationsundervisning ett redskap åt och en tjänst för tonåringen

Från verksamhetsproducent till gemenskap i liv

Konfirmandårets innehåll:

De teman som vi finner bör finnas med för varje konfirmandgrupp i NTP:

Gud (Tro och vetenskap, gudsbilder, bön, treenigheten, skapelsen)

Relationer (Familj, vänskap, förälskelse och sexualitet, död och sorg, evigt liv)

Gudstjänst (Hur och varför man firar gudstjänst, dop, konfirmation, vigsel, begravning, psalmboken, kyrkoåret)

Bibeln (Allmän bibelkunskap)

Jesus (Jesus liv, jul och påsk, liknelser)

Etik (De tio budorden, etiska dilemman)

Anden (Kyrkosyn, Andens gåvor och frukter, pingst, andra kyrkor och religioner, Guds rike)

Uppräknandet av dessa teman är naturligtvis inte uttömmande, utan ett slags minimum. Det bör ges utrymme för frågor, tankar och ämnen som konfirmanderna uttrycker eller som ledarna uppfattar att konfirmanderna bär på. (Att fråga konfirmanden vad den vill ska tas upp är inte alltid den bästa vägen att få veta vad konfirmanden verkligen vill eller behöver. Lyhördhet och fingertoppskänsla behöver därför odlas av ledaren.) Inom varje tema bör möjligheten tas till vara att lägga tonvikten olika, använda olika metoder och övningar beroende på vad som uttrycks och upptäcks i gruppen.

Läger



**Svenska
kyrkan**

Vi eftersträvar att varje konfirmand erbjuds sex lägerdygn fördelade på två tillfällen, ett under ht och ett under Vt. Det ena av dem förläggs på traditionell lägergård eller liknande, det andra utgörs av en längre resa.

På resor och läger bör vanligtvis tre vuxna anställda ledare finnas med. (Undantag för grupper på under 8 konfirmander då det kan räcka med två). Unga ledare för läger skall väljas med stor omsorg och få nödvändiga instruktioner.

Bussbolag, lägergårdar osv skall undersökas så att de är kända för säkerhet. Övernattningar på platser utan fast personal anmäls i förväg till räddningstjänsten.

Under resor och läger är det viktigt att kontaktinformation mellan ledare och vårdnadshavare finns klar och tillgänglig, både för de ledare som är med och för NTP:s expedition. Det är viktigt att det finns tillräckligt med ledare med för att en kan följa med till exempel till ett sjukhus.

Utvärderingar

Utvärderingar görs muntligt fortlöpande under hela tiden. Skriftlig utvärdering görs av konfirmanderna och unga ledare i slutet av konfirmandtiden. Utvärderingarna tas hänsyn till i planeringen av nästa årsgrupper.

Timmar

NTP rättar sig naturligtvis efter de riktlinjer för konfirmandarbetet i Svenska kyrkan som finns, vad gäller antal timmar och konfirmandtidens utsträckning, lägerdygn o.s.v.

Konfirmander med särskilda behov

NTP saknar resurser att erbjuda grupper speciellt för ungdomar med särskilda behov, men många kan integreras i de vanliga grupperna, i samarbete med vårdnadshavare, personliga assistenter och liknande. Om det befins vara omöjligt får man söka alternativ utifrån. Antalet ungdomar är så litet att man får lösa det från situation till situation.

Från fokus på Gudstjänstens ordning till fokus på gudstjänstens gemenskap. Gudstjänst och andakt

Konfirmanderna i NTP förväntas delta i minst 10 gudstjänster under sin konfirmandtid. Eftersom konfirmanderna kommer från 8 olika församlingar och relaterar till 8 olika kyrkor är användandet av en traditionell kyrkogångsbok lämplig. Pastoratets gudstjänster är till sin form mestadels traditionella och konfirmanderna behöver därför hjälp och förberedelse för att kunna delta, vilket ges inom ramen för de vanliga träffarna. Några gånger får konfirmanderna särskilda uppgifter att fylla. Några av gudstjänsterna är obligatoriska och dessa utformas mer direkt av, med och för konfirmanderna.

En andakt med Bön, Bibel och Betraktelse ingår i varje konfirmandträff. I skrivande stund finns få och än så länge ovana unga ledare i NTP, men förhoppningen är att dessa blir fler och rustade att ta större ansvar bland annat för dessa andakter.



**Svenska
kyrkan**

Från utförare till möjliggörare

Arbetslaget och kompetensutveckling

För utbildning av Unga ledare finns viss kompetens i **NTP** som kan kompletteras med de kurser för Unga ledare som ges av Linköpings Stift, vilka av erfarenheten befunnits givande. För den anställda ledargruppen finns just nu inga akuta behov av utbildning, men det kan förstås ändra sig. Utbildningar bör väljas med omsorg och befordra kreativitet, självständighet och metodik.

Hela arbetslaget i **NTP** har genomgått utbildningen Trygga möten. Eventuellt nya medarbetare i konfirmandarbetslaget bör erbjudas den, eller en liknande utbildning, om inte detta redan finns färskt i bagaget.

Kommunikationsplan

NTP använder i hög grad vanlig post i kontakten med konfirmander och potentiella konfirmander. En dröm vore förstås att kunna skicka inbjudan till konfirmationen direkt till varje potentiell konfirmands telefon, men den möjligheten saknas och dessutom riskerar den informationen att gå vårdnadshavaren förbi. Det samma gäller information under konfirmandtiden, viktiga datum och annat behöver gå via posten för att vi ska vara säkra på att den uppmärksammas av vårdnadshavare. Mindre viktig information kan skickas via SMS eller kommuniceras via sociala medier så som Facebook. Facebook och hemsida används också i rekryteringen, precis som affischer, lappar i kyrkorna, **NTP**:s sidor i Gamlebyplatsen och dylikt. Besök på skolorna för att informera om konfirmationen görs om och när detta tillåts av skolorna.

NTP bedriver ett arbete bland barn och ungdomar som är yngre än konfirmanderna och detta äger självklart sitt eget värde, men är samtidigt också en slags förberedande konfirmandrekrytering. Arbetet med barn och familjer, barnkörers, inbjudan till skolklasser att besöka jul och påskspel samt erbjuda Bibeläventyret, har också som syfte att ge positiva bilder av kyrkan och skapa relationer med personal och andra nyckelfigurer i **NTP**, vilket gynnar framtida konfirmandgrupper.

Möte med vårdnadshavare

Inbjudan till ett gemensamt möte för konfirmandernas vårdnadshavare i respektive grupp görs minst en gång under konfirmationstiden. Om möjligt läggs detta möte i anslutning till en av **NTP**:s gudstjänster. Vid detta möte berättar man något om konfirmationens innehåll, informerar om läger/resa och om själva konfirmationsgudstjänsten och dess förberedelser, samt besvarar eventuella frågor. Vårdnadshavare uppmuntras att följa med konfirmanden på gudstjänster, särskilt de som är gemensamma för alla. Det är viktigt att vid gruppens start ta reda på minst en vårdnadshavares namn och telefon, samt skicka med papper där vårdnadshavare får ta ställning till om konfirmandens namn får förekomma på listor, sociala media, foto osv.



**Svenska
kyrkan**

Om någon far illa

Hänvisning till Pastoratets krisplan, Policy mot kränkande särbehandling och policy mot sexuella trakasserier.

Vid misstanke om att konfirmanden far illa hemma och/eller i skolan tas efter samrådan med kyrkoherden kontakt med sociala myndigheter och/eller skolan.

Konfirmanden bör få klart för sig möjligheten till självvårdande samtal med präst eller annan ledare, och hur tystnadsplikten fungerar.

Från uppdelning till generationsöverskridande Årscykel

Januari- februari: Möte för vårdnadshavare genomförs för respektive grupp

Februari: Möte hålls med det anställda konfirmandarbetslaget där det fastslås hur nästa läsårs grupper ska se ut och vilka som är ledare för respektive grupp. Kyrkoherden informeras.

Mars- maj: Vårens läger/resa genomförs

Maj- juni: Konfirmationsgudstjänster firas. Utvärdering görs av konfirmanderna, de unga ledarna och vid möte med ledarlaget.

Maj: Rekryteringen inför nästa läsår startar, eventuella besök i skolor görs, första omgången inbjudningar skickas ut, Facebook och hemsida uppdateras med information, information också i Gamlebyplatsen på NTP:s sidor.

Maj -september: Anmälan till konfirmationsgrupp görs via e-post, telefon eller brev och bekräftas med ett brev från ansvarig ledare.

Augusti: Andra omgången inbjudningar skickas ut.

September: Första träff för respektive konfirmandgrupp. Gemensam "Kick-off" för alla grupper genomförs och sker i samband med sammanlyst gudstjänst i någon av NTP:s kyrkor, med bön och mottagande av konfirmanderna.

September-november: Första läger genomförs.

Då konfirmandarbetslaget i NTP utgörs av tre personer som har skrivbord i samma hus och lever sina arbetsliv mer eller mindre på varandra verkar en egen punkt om gemensam utvärdering och reflektion i konfirmandarbetslaget som något påklistrat och överflödigt.

